

PROPOSTA DIDÀCTICA

**MATÈRIA: FORMACIÓ I ORIENTACIÓ PERSONAL I
PROFESSIONAL (FOPP)**

NIVELL: 4^t ESO

DEPARTAMENT: ECONOMIA

CURS ESCOLAR: 2023 – 2024

PROFESSORA: MARI CARMEN ZARAGOZÁ BORRÁS

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ.

1.1. CONTEXTUALITZACIÓ.

2. COMPETÈNCIES CLAU.

2.1. PERFIL D'EIXIDA: CAPACITATS A ASSOLIR EN L'ETAPA D'ESO.

2.2.OBJECTIUS GENERALS.

3. COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES DE LA MATÈRIA D'ECONOMIA.

4. SABERS BÀSICS.

4.1. UNITATS DE PROGRAMACIÓ I DISTRIBUCIÓ TEMPORAL.

5. SITUACIONS D'APRENTATGE.

5.1. MATERIALS DIDÀCTICS I ALTRES RECURSOS.

6. CRITERIS D'AVUACIÓ.

7. INSTRUMENTS D'AVUACIÓ.

7.1. ACTIVITATS D'AVUACIÓ I CRITERIS DE QUALIFICACIÓ.

7.2. CRITERIS DE RECUPERACIÓ.

8. MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ.

9. PLANS DE REFORÇ INDIVIDUALITZATS.

10. ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES I EXTRAESCOLARS.

11. UNITATS DE PROGRAMACIÓ D'AULA.

1. INTRODUCCIÓ

Una de les finalitats de l'educació bàsica és contribuir al desenvolupament integral de tot l'alumnat, així com a la preparació per a la participació activa en la vida econòmica, social i cultural amb autonomia, responsabilitat, actitud crítica i habilitats per a adaptar-se als canvis i transicions.

Des de la matèria de Formació i Orientació Personal i Professional es pretén que, integrant en el currículum competències que proporcionen a l'alumnat experiències d'aprenentatge sobre si mateix, coneixement de l'entorn i del món laboral, es contribuïska a reforçar l'acció orientadora i es fomenti una major maduresa vocacional de l'alumnat amb projecció cap al futur.

Aquesta matèria està vinculada a un gran nombre dels objectius considerats com a metes de l'Educació Secundària, entre els quals hi ha el fet que l'alumnat mobilitze els coneixements, les habilitats i les actituds per a participar en la societat de manera activa i responsable, amb iniciativa i confiança en si mateix, i desenvolupe la competència per a aprendre a aprendre, planificar i prendre decisions.

En termes generals, i d'acord amb els objectius educatius i el perfil d'eixida de l'alumnat al final de l'ensenyament bàsic, la matèria integra els coneixements, les destreses i les actituds en el desenvolupament de les seues competències específiques, que permetran a l'alumnat entendre els conflictes com a consubstancials a la vida i resoldre'ls de manera pacífica. També permetrà als i les estudiants aprofitar les oportunitats de la cultura digital des d'una perspectiva crítica i fer-ne un ús ètic i responsable, acceptar la incertesa inherent a la realitat actual i aprendre a controlar l'ansietat, així com desenvolupar habilitats que els permeten continuar aprenent al llarg de la vida. En definitiva, la matèria enllaça directament amb l'objectiu fonamental del perfil d'eixida en finalitzar l'ensenyament bàsic de dotar l'alumnat de les eines imprescindibles perquè desenvolupe un projecte de vida personal, social i professional satisfactori.

1.1. CONTEXTUALITZACIÓ

La present programació està dissenyada per a ser aplicada en l'IES Els Évols, centre ubicat en la localitat de l'Alcúdia, pertanyent a la comarca de la Ribera Alta en la província de València. Es tracta d'una localitat en què es parla fonamentalment el Valencià malgrat la immigració que ha pogut haver en els últims anys.

Es tracta d'una zona rural que ha vingut transformant-se en zona industrial de manera que gran part de la població es dedica al sector secundari (amb una especial importància el sector del metall), part important també al sector servicis i una xicoteta part queda encara dedicada a l'agricultura, activitat que fa anys era la principal.

El centre educatiu està format per un total aproximat de 500 alumnes i un claustre de 50 professors aproximadament (depenent del nombre de reduccions de jornada que cada curs pogueren haver-hi) on s'impartix l'E.S.O. i el batxillerat de les especialitats de Ciències Socials i Humanístic així com Científico-Tècnica. Així mateix s'impartixen dos titulacions corresponents a diferents famílies de Formació Professional Bàsica: una de l'especialitat de Servicis Administratius i l'altra de Fabricació i Muntatge.

El perfil de l'alumnat és el d'un alumnat compost bàsicament de xics i xiques espanyols en una gran majoria, i la resta està format per alumnes de diferent nacionalitat (marroquina, romanesa, de països sud-americans de parla espanyola, ...). El nivell cultural de les famílies i, per extensió, de l'alumnat, és mitjà.

2. COMPETÈNCIES CLAU.

Amb caràcter general, ha d'entendre's que la consecució de les competències i els objectius previstos en la LOMLOE per a les diferents etapes educatives està vinculada a l'adquisició i al desenvolupament de les competències clau recollides en aquest Perfil d'eixida, i que són les següents:

– **Competència en comunicació lingüística.(CCL)** La competència en comunicació lingüística suposa interactuar de manera oral, escrita, signada o multimodal de manera coherent i adequada en diferents àmbits i contextos i amb diferents propòsits comunicatius. Implica mobilitzar, de manera conscient, el conjunt de coneixements, destreses i actituds que permeten comprendre, interpretar i valorar críticament missatges orals, escrits, signats o multimodals evitant els riscos de manipulació i desinformació, així com comunicar-se eficaçment amb altres persones de manera cooperativa, creativa, ètica i respectuosa.

La competència en comunicació lingüística constitueix la base per al pensament propi i per a la construcció del coneixement en tots els àmbits del saber. Per això, el seu desenvolupament està vinculat a la reflexió explícita sobre el funcionament de la llengua en els gèneres discursius específics de cada àrea de coneixement, així com als usos de l'oralitat, l'escriptura o la signació per a pensar i per a aprendre. Finalment, fa possible apreciar la dimensió estètica del llenguatge i gaudir de la cultura literària.

– **Competència plurilingüe (CP)** La competència plurilingüe implica utilitzar diferents llengües, orals o signades, de manera apropiada i eficaç per a l'aprenentatge i la comunicació. Aquesta competència suposa reconèixer i respectar els perfils lingüístics individuals i aprofitar les experiències pròpies per a desenvolupar estratègies que permeten mediar i fer transferències entre llengües, incloses les clàssiques, i, en el seu cas, mantindre i adquirir destreses en la llengua o llengües familiars i en les llengües oficials. Integra, així mateix, dimensions històriques i interculturals orientades a conèixer, valorar i respectar la diversitat lingüística i cultural de la societat amb l'objectiu de fomentar la convivència democràtica.

– **Competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria. (STEM)** La competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria (competència STEM per les seues sigles en anglés) entranya la comprensió del món utilitzant els mètodes científics, el pensament i representació matemàtics, la tecnologia i els mètodes de l'enginyeria per a transformar l'entorn de forma compromesa, responsable i sostenible. La competència matemàtica permet desenvolupar i aplicar la perspectiva i el raonament matemàtics amb la finalitat de resoldre diversos problemes en diferents contextos. La competència en ciència comporta la comprensió i explicació de l'entorn natural i social, utilitzant un conjunt de coneixements i metodologies, incloses l'observació i l'experimentació, amb la finalitat de plantejar preguntes i extraure conclusions basades en proves per a poder interpretar i transformar el món natural i el context social. La competència en tecnologia i enginyeria comprén l'aplicació dels coneixements i metodologies propis de les ciències per a transformar la nostra societat d'acord amb les necessitats o desitjos de les persones en un marc de seguretat, responsabilitat i sostenibilitat.

– **Competència digital. (CD)** La competència digital implica l'ús segur, saludable, sostenible, crític i responsable de les tecnologies digitals per a l'aprenentatge, per al treball i per a la participació en la societat, així com la interacció amb aquestes. Inclou l'alfabetització en informació i dades, la comunicació i la col·laboració, l'educació mediàtica, la creació de continguts digitals (inclosa la programació), la seguretat (inclòs el benestar digital i les competències relacionades amb la ciberseguretat), assumptes relacionats amb la ciutadania digital, la privacitat, la propietat intel·lectual, la resolució de problemes i el pensament computacional i crític.

IES ELS ÉVOLS DEPARTAMENT D'ECONOMIA

– **Competència personal, social i d'aprendre a aprendre. (CPSAA)** La competència personal, social i d'aprendre a aprendre implica la capacitat de reflexionar sobre un mateix per a autoconèixer-se, acceptar-se i promoure un creixement personal constant; gestionar el temps i la informació eficaçment; col·laborar amb uns altres de manera constructiva; mantindre la resiliència; i gestionar l'aprenentatge al llarg de la vida. Inclou també la capacitat de fer front a la incertesa i a la complexitat; adaptar-se als canvis; aprendre a gestionar els processos metacognitius; identificar conductes contràries a la convivència i desenvolupar estratègies per a abordar-les; contribuir al benestar físic, mental i emocional propi i de les altres persones, dones-atropellant habilitats per a cuidar-se a si mateix i als qui ho envolten a través de la corresponsabilitat; ser capaç de portar una vida orientada al futur; així com expressar empatia i abordar els conflictes en un context integrador i de suport.

– **Competència ciutadana. (CC)** La competència ciutadana contribueix al fet que alumnes i alumnes puguin exercir una ciutadania responsable i participar plenament en la vida social i cívica, basant-se en la comprensió dels conceptes i les estructures socials, econòmiques, jurídiques i polítiques, així com en el coneixement dels esdeveniments mundials i el compromís actiu amb la sostenibilitat i l'assoliment d'una ciutadania mundial. Inclou l'alfabetització cívica, l'adopció conscient dels valors propis d'una cultura democràtica fundada en el respecte als drets humans, la reflexió crítica sobre els grans problemes ètics del nostre temps i el desenvolupament d'un estil de vida sostenible d'acord amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible plantejats en l'Agenda 2030.

– **Competència emprenedora. (CE)** La competència emprenedora implica desenvolupar un enfocament vital dirigit a actuar sobre oportunitats i idees, utilitzant els coneixements específics necessaris per a generar resultats de valor per a altres persones. Aporta estratègies que permeten adaptar la mirada per a detectar necessitats i oportunitats; entrenar el pensament per a analitzar i avaluar l'entorn, i crear i replantejar idees utilitzant la imaginació, la creativitat, el pensament estratègic i la reflexió ètica, crítica i constructiva dins dels processos creatius i d'innovació; i despertar la disposició a aprendre, a arriscar i a afrontar la incertesa. Així mateix, implica prendre decisions basades en la informació i el coneixement i col·laborar de manera àgil amb altres persones, amb motivació, empatia i habilitats de comunicació i de negociació, per a portar les idees plantejades a l'acció mitjançant la planificació i gestió de projectes sostenibles de valor social, cultural i economicofinancer.

– **Competència en consciència i expressió culturals. (CCEC)** La competència en consciència i expressió culturals suposa comprendre i respectar la manera en què les idees, les opinions, els sentiments i les emocions s'expressen i es comuniquen de manera creativa en diferents cultures i per mitjà d'una àmplia gamma de manifestacions artístiques i culturals. Implica també un compromís amb la comprensió, el desenvolupament i l'expressió de les idees pròpies i del sentit del lloc que s'ocupa o del paper que s'exerceix en la societat. Així mateix, requereix la comprensió de la pròpia identitat en evolució i del patrimoni cultural en un món caracteritzat per la diversitat, així com la presa de consciència que l'art i altres manifestacions culturals poden suposar una manera de mirar el món i de donar-li forma.

2.1. PERFIL D'EIXIDA.

El Perfil d'eixida de l'alumnat al final de l'ensenyament bàsic és l'eina en la qual es concreten els principis i els fins del sistema educatiu espanyol referits a aquest període. El Perfil identifica i defineix, en connexió amb els reptes del segle XXI, les competències clau que s'espera que els alumnes i alumnes hagen desenvolupat en completar aquesta fase del seu itinerari formatiu.

Al completar la enseñanza básica, el alumnado debe ser capaz tanto de regular las emociones y los comportamientos dirigiendo su motivación hacia el aprendizaje, como de

IES ELS ÉVOLS DEPARTAMENT D'ECONOMIA

desarrollar habilidades para la reflexión sobre sí mismo, el autoconocimiento y la promoción de un crecimiento personal constante.

Al finalizar la enseñanza básica se profundiza y amplía desarrollando una actitud crítica que le permite una participación activa e informada en procesos como la toma de decisiones o la resolución de conflictos.

Al finalizar la etapa de secundaria el alumnado consolida habilidades para localizar, seleccionar y contrastar la información de manera autónoma, siendo capaz de hacer búsquedas avanzadas en internet atendiendo a criterios de validez, actualidad y fiabilidad. Así mismo, el conocimiento de las profesiones y la exploración de los intereses vocacionales comienza en primaria y se profundiza a través de la acción tutorial y orientadora de toda la etapa de secundaria.

Al completar la enseñanza básica el alumnado, además de identificar las necesidades, también las analiza, evalúa las fortalezas y debilidades propias para aportar soluciones valiosas y planifica el proceso de toma de decisiones, en base a la información y el conocimiento con actitud estratégica, reflexiva y poniendo el foco en las oportunidades que ofrece el entorno.

Al finalizar Secundaria identifica las oportunidades de desarrollo personal, social y económico que le ofrece el entorno, es capaz de planear objetivos a medio plazo y desarrolla procesos para aprender de sus errores.

2.2. OBJECTIUS GENERALS

D'acord amb el que estableix l'article 7 del Reial decret 217/2022, l'educació secundària obligatòria ha de contribuir a desenvolupar en l'alumnat les capacitats que els permeten:

1. Assumir responsablement els seus deures, conèixer i exercir els seus drets en el respecte als altres, practicar la tolerància, la cooperació i la solidaritat entre les persones i grups, exercitar-se en el diàleg refermant els drets humans com a valors comuns d'una societat plural i preparar-se per a l'exercici de la ciutadania democràtica.
2. Desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, estudi i treball individual i en equip com a condició necessària per a una realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge i com a mitjà de desenvolupament personal.
3. Valorar i respectar les diferències de gèneres i la igualtat de drets i oportunitats entre ells. Rebutjar els estereotips que suposen discriminació entre homes i dones.
4. Enfortir les seues capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en les seues relacions amb els altres, així com rebutjar la violència, els prejudicis de qualsevol tipus, els comportaments sexistes i resoldre pacíficament els conflictes.
5. Desenvolupar destreses bàsiques en la utilització de les fonts d'informació per a adquirir, amb sentit crític, nous coneixements. Desenvolupar les competències tecnològiques bàsiques i avançar en una reflexió ètica sobre el seu funcionament i utilització.
6. Concebre el coneixement científic com un saber integrat, que s'estructura en diferents disciplines, així com conèixer i aplicar els mètodes per a identificar els problemes en els diversos camps del coneixement i de l'experiència.
7. Desenvolupar l'esperit emprenedor i la confiança en si mateix, la participació, el sentit crític, la iniciativa personal i la capacitat per a aprendre a aprendre, planificar, prendre decisions i assumir responsabilitats.
8. Comprendre i expressar amb correcció, oralment i per escrit, en les llengües oficials, el valencià, com a llengua pròpia, i el castellà, com a llengua cooficial, textos i missatges complexos, i iniciar-se en el coneixement, la lectura i l'estudi de la literatura.
9. Comprendre i expressar-se en una o més llengües estrangeres de manera apropiada.
10. Conèixer, valorar i respectar els aspectes bàsics de la cultura i la història pròpies i dels

IES ELS ÉVOLS DEPARTAMENT D'ECONOMIA

altres, incloses les llengües familiars, així com el patrimoni artístic i cultural, com a mostra del multilingüisme i de la multiculturalitat del món, que també s'ha de valorar i respectar.

11. Conèixer i acceptar el funcionament del seu cos i el dels altres, respectar les diferències, consolidar els hàbits de cura i salut corporals i incorporar l'educació física i la pràctica de l'esport per a afavorir el desenvolupament personal i social. Conèixer i valorar la dimensió humana de la sexualitat en tota la seua diversitat.

12. Valorar críticament els hàbits socials relacionats amb la salut, el consum, la cura, l'empatia i el respecte cap als éssers vius, especialment els animals, i el medi ambient, i contribuir a la conservació i millora.

13. Apreciar la creació artística i comprendre el llenguatge de les diferents manifestacions artístiques utilitzant diversos mitjans d'expressió i representació.

14. Prendre consciència de les problemàtiques que té plantejades la humanitat i que es concreten en els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

3. COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES DE LA MATÈRIA FORMACIÓ I ORIENTACIÓ PERSONAL I PROFESSIONAL

En relació amb els principis pedagògics de l'etapa, la matèria fomenta la capacitat d'aprendre per si mateixos i promou el treball en equip per mitjà de la resolució col·laborativa de problemes. Intensifica la inclusió de tot l'alumnat i reforça l'autoestima, l'autonomia, la reflexió i la responsabilitat. I, finalment, és en si mateixa una mesura per a l'orientació educativa, psicopedagògica i professional, un element fonamental en l'ordenació d'aquesta etapa. Així mateix, s'ocupa de manera explícita d'aspectes que es tracten en altres àrees i matèries: l'ús crític i responsable de les tecnologies de la informació i la comunicació, l'educació per a la salut i l'educació emocional i en valors. De manera transversal, connecta amb la comprensió i l'expressió, tant oral com escrita, i considera el llenguatge com el vehicle imprescindible per al coneixement de si mateix, la relació amb els altres i amb l'entorn.

La matèria contribueix al desenvolupament personal, a enfortir el coneixement sobre les pròpies fortaleses i febleses, identificar la influència del grup social i de la cultura, també ajuda a dominar les destreses bàsiques per a l'ús crític de les fonts d'informació i comunicació, potencia l'ús responsable de les tecnologies i, finalment, contribueix a desenvolupar les capacitats d'aprendre a aprendre, aprendre a ser, aprendre a decidir i aprendre a conviure.

3.1. Competència específica 1. Identificar en si mateix alguns processos psicològics bàsics implicats en l'aprenentatge, la conducta i les emocions, i desenvolupar processos d'autoregulació que li permeten un aprenentatge al llarg de la vida.

3.2. Competència específica 2. Reconèixer alguns factors personals i socioculturals que intervenen en la comprensió de si mateix en relació amb els altres i en l'adaptació al context social i professional, i respectar i valorar la diversitat.

3.3. Competència específica 3. Explorar l'entorn, identificar les oportunitats de desenvolupament personal, acadèmic i professional, i utilitzar de manera crítica la informació.

3.4. Competència específica 4. Definir metes realistes, ajustades al coneixement de si mateix, i utilitzar la informació rellevant per a resoldre la incertesa i adoptar una actitud proactiva en la presa de decisions personals, acadèmiques i professionals.

3.5. Competència específica 5. Dissenyar un projecte personal, acadèmic i professional propi i conjugar les necessitats i els interessos personals i vocacionals amb les oportunitats de l'entorn i les destreses necessàries en la presa de decisions.

4. SABERS BÀSICS.

La selecció dels sabers bàsics respon als que es consideren necessaris per al desenvolupament de les competències específiques. L'organització, per la seua banda, es correspon amb les diverses fases de l'orientació personal, acadèmica i professional, i està vinculada directament al pla d'orientació acadèmica i professional que es desenvolupa en els centres educatius. S'estableixen tres blocs de sabers que són necessaris per a l'adquisició i el desenvolupament de les cinc competències específiques de la matèria.

El primer bloc és el que està dedicat al coneixement propi, tant en el coneixement dels processos d'aprenentatge propis, la regulació emocional i de la conducta i altres aspectes clau per a l'autoconeixement, com en la interacció amb els altres per a identificar àrees de millora per al desenvolupament personal i social, i valorar la cultura, els factors socials i les habilitats necessàries. Per a fer-ho, s'ha de tindre en compte la contribució de la psicologia, la sociologia o l'antropologia en els vessants més pràctics i aplicats.

El segon bloc reuneix els continguts relacionats amb l'exploració de l'entorn personal, acadèmic i professional, la utilització i la gestió de diverses fonts d'informació, l'anàlisi de les oportunitats de desenvolupament personal i social que ofereix l'entorn i el coneixement de les opcions per a la formació i l'ocupació.

El tercer bloc recull els sabers necessaris per a la presa de decisions, per al desenvolupament personal i per a l'orientació acadèmica i professional i les estratègies de l'anàlisi del món laboral.

BLOC 1 Autoconeixement i relacions interpersonals
Subbloc 1.1 . Processos psicològics bàsics i fonaments biològics de la conducta.
<ul style="list-style-type: none"> • Processos psicològics bàsics implicats en l'aprenentatge. • Processos psicològics bàsics implicats en les emocions. • Fonaments biològics de la conducta.
Subbloc 1.2. Coneixement de si mateix.
<ul style="list-style-type: none"> • Adolescència i formació de la identitat. • Fortaleses, febleses, metes, interessos i valors. • Autopercepció, expectatives i autoeficàcia. • Conductes de risc, addiccions i hàbits de vida saludables. • Habilitats per a la vida: cognitives, emocionals i socials. • Afrontament de la incertesa i l'estrés. • Habilitats d'organització i gestió. • Autoconeixement vocacional. • Oci i temps lliure. • Autonomia personal.
Subbloc 1.3. Interaccions socials.
<ul style="list-style-type: none"> • Cultura i desenvolupament individual i social. • Desenvolupament personal dins del grup. Influència de la pressió del grup. • Consciència social i compromís amb la justícia social. • Valor de la diversitat. • Convivència i resolució pacífica dels conflictes. • Atribucions socials i estereotips.

- Habilitats per a relacionar-se i per a la comunicació eficaç.

BLOC 2 Exploració de l'entorn personal, acadèmic i professional

Subbloc 2.1. Fonts d'informació per al desenvolupament personal, acadèmic i professional

- Internet i altres fonts d'informació.
- La fiabilitat de les fonts i actualitat de la informació.
- Serveis d'orientació en l'entorn personal, acadèmic i laboral.
- Mapa de recursos d'informació i assessorament.

Subbloc 2.2. Oportunitats de desenvolupament personal i social

- Oportunitats de participació activa per al compromís social.
- Opcions per al desenvolupament d'habilitats i competències personals i socials.

Subbloc 2.3. Formació acadèmica i professional

- Camps professionals i formació associada.
- Ocupacions professionals i estils de vida.
- Batxillerat, Formació Professional i altres opcions d'estudis després de 4t d'ESO.
- Titulacions, graus, qualificacions i programes de formació: oferta, accés, vinculacions i continuïtat acadèmica i professional.
- Oportunitats acadèmiques en altres països.

Subbloc 2.4. Món laboral

- Exploració i descobriment de l'entorn de treball.
- Opcions de treball per compte d'altri i iniciativa emprenedora.
- Mercat laboral i relacions en entorn de treball.
- Revolució digital en l'entorn laboral.

BLOC 3 Procés de presa de decisions i disseny d'un projecte personal, acadèmic i professional

Subbloc 3.1. Procés de presa de decisions

- Anàlisi reflexiva, sistemàtica i metòdica per a la presa de decisions.
- Identificació de les opcions millors i plantejament d'hipòtesis i la viabilitat que tenen.
- Factors que influeixen en les decisions.
- Assumpció de responsabilitats i anàlisi dels riscos.
- Verificació dels resultats i detecció d'errors.

Subbloc 3.2. Presa de decisions per al desenvolupament personal

- Qualitats personals i suports de l'entorn.
- Habilitats per a la gestió de la carrera.
- Metes personals.
- Planificació d'estratègies per a millorar el desenvolupament i el benestar personal i social.

Subbloc 3.3. Presa de decisions acadèmiques i professionals

- Descobriments dels interessos vocacionals i prioritització de les necessitats.
- Oportunitats acadèmiques i professionals, valoració de les que millor s'adapten a les qualitats i interessos personals.
- Identificació de l'itinerari formatiu i d'altres àrees de millora de les competències acadèmiques i professionals.
- Suports i recursos amb els quals es compta i dificultats que s'han de superar per a assolir els objectius.
- Pla d'orientació acadèmica i professional. Establiment d'un full de ruta.

Subbloc 3.4. Aproximació a la incorporació al món laboral i aprenentatge al llarg de la vida

- Estratègies i instruments per a la cerca activa d'ocupació.
- Estratègies i recursos bàsics per a l'emprenedoria.
- Entorn personal d'aprenentatge per al desenvolupament personal, acadèmic i professional al llarg de la vida.
- Aproximació al concepte de desenvolupament de la carrera professional.

4.1. UNITATS DE PROGRAMACIÓ I DISTRIBUCIÓ TEMPORAL.

La impartició dels sabers bàsics d'estos tres blocs està dividida en un total de 3 unitats didàctiques. A l'annex hi ha adjuntades les programacions d'aula a les quals s'indiquen aspectes de cada una de les unitats, com el bloc al qual pertany, el nombre de sessions, o els objectius i criteris d'avaluació utilitzats.

FORMACIÓ I ORIENTACIÓ PERSONAL I PROFESSIONAL				
Bloc	Unitat	Títol	Hores	Aval
1	1	TU	10	I
	2	TU I EL TEU ENTORN	10	
	3	TU I LA RESTA	10	
2	4	AUTOCONeixEMENT I ASSOLIMENT	15	II
	5	INTERACCIÓ I RELACIONS SOCIALS	15	
3	6	ORIENTACIÓ, FUTUR I PRESA DE DECISIONS	10	III
	7	ENTORN DE TREBALL I CARRERA PROFESSIONAL	15	
	8	LA CERCA DE TREBALL	15	
Total:			100	

5. SITUACIONS D'APRENTATGE.

Les situacions d'aprenentatge han d'estar connectades amb els desafiaments principals del segle XXI i amb els objectius de l'etapa de l'Educació Secundària Obligatòria (ESO). Permeten oferir un context pràctic per al desenvolupament i l'adquisició de les competències.

Com a marc general de les situacions d'aprenentatge, amb l'objectiu d'atendre la diversitat d'interessos i necessitats de l'alumnat, s'incorporaran els principis del disseny universal d'aprenentatge, que ens asseguraran que no hi haja barreres que impedisquen l'accessibilitat física, cognitiva, sensorial i emocional per a garantir-ne la participació i l'aprenentatge.

Donat el caràcter eminentment pràctic d'aquesta matèria, les situacions d'aprenentatge promouran que l'alumnat aconseguisca afermar la seua autonomia mentre desenvolupa estratègies que li resultaran útils més enllà de l'aula. Per tant, és fonamental dissenyar activitats que permeten la pràctica i l'entrenament en les diverses habilitats que es proposen i realitzar-les tant individualment com en equip. El paper del professorat serà fonamental per a guiar la pràctica i oferir la retroalimentació necessària.

IES ELS ÉVOLS DEPARTAMENT D'ECONOMIA

Les situacions d'aprenentatge hauran de ser variades i autèntiques i estar connectades tant amb el món real com amb les experiències i els interessos de l'alumnat. Les metodologies actives promouran el treball individual, així com la interacció, la col·laboració i la cooperació entre iguals, de manera que afavoriran que l'alumnat prengui decisions cada vegada més autònomes.

S'haurien de plantejar situacions de reflexió que ajudaran l'alumnat a prendre consciència del que ha après i les decisions que ha pres, així com a conèixer-se, com a estudiants, des d'una mirada que tinga en compte la seua trajectòria i que incloga les seues experiències d'aprenentatge fora i dins de l'escola.

És fonamental dissenyar situacions d'aprenentatge que vinculen el context educatiu i el context social en què es desenvolupa el nostre alumnat, per mitjà de la participació activa tant en la vida del centre com en el seu entorn local, de manera que prenguen consciència de la contribució de les seues accions en el benestar individual i col·lectiu. En aquest sentit pot ser útil plantejar activitats solidàries o desenvolupar projectes d'aprenentatge i servei.

L'autoconeixement s'afavorirà amb situacions d'aprenentatge, tant individuals com col·lectives, que plantegen reptes a l'alumnat, que promoguen la reflexió sobre si mateix i sobre les relacions del grup o que utilitzen estratègies i eines per al coneixement intrapersonal i interpersonal. Per exemple, qüestionaris d'interessos, estudis de cas, tècniques per a afrontar l'estrès davant de situacions d'incertesa o de canvi, simulacions en grup per a entrenar habilitats socials i emocionals, dinàmiques de grup en què s'assagen habilitats comunicatives en contextos socials i laborals, assemblees i debats, entre altres.

Seria interessant, per a contribuir al desenvolupament de les competències plantejades, que les situacions d'aprenentatge es dissenyen tant en el context escolar com en l'entorn pròxim de l'alumnat; per exemple, situacions que permeten a l'alumnat conèixer aspectes acadèmics i professionals del seu entorn, que poden incloure visites a centres de formació, trobades amb estudiants, tallers de cerca d'informació, etc.

En aquest sentit, les situacions d'aprenentatge també es poden enfocar al món professional mitjançant activitats en les quals s'utilitza la creació d'empreses per part de l'alumnat i es genera un aprenentatge vivencial, la simulació d'entrevistes de selecció, l'elaboració del currículum, visites a empreses, experiències en centres de treball, projectes d'investigació sobre les professions de la família o de persones pròximes, trobades amb professionals, fires de formació i ocupació, etc.

Una de les situacions d'aprenentatge més específiques d'aquesta matèria és la que guia l'alumnat en l'elaboració del projecte personal, acadèmic i professional. A més de les activitats necessàries per a obtenir la informació i prendre decisions, s'utilitzaran les tecnologies com a font de recursos i com a eina de desenvolupament del projecte.

5.1. MATERIALS DIDÀCTICS I ALTRES RECURSOS.

- El funcionament de les classes es basarà en l'ús dels següent materials i recursos:
- Llibre de text de l'editorial Editex titolat *Formació i Orientació Personal i Professional* dels autors Beatriz Méndez i Andrés Lopesino.
 - Apunts de classe que el professor donarà i que l'alumne haurà de prendre directament.
 - Còpies del temari utilitzat a classe, i que consistirà en una sèrie de diapositives per a cada una de les unitats didàctiques
 - Fotocòpies que facilitarà el professor i que aniran des d'activitats, textos bàsics per al seguiment de la matèria, fins a notícies d'actualitat.
 - Aula virtual del grup en la plataforma Aules, on el professor penjarà també tota classe d'activitats, videos, pàgines web i altres materials pertinents.

IES ELS ÉVOLS DEPARTAMENT D'ECONOMIA

- Internet: informació que el professorat anirà proposant als alumnes per treballar en classe o a casa. D'esta manera s'acostuma a l'alumnat a relacionar-se amb les TIC. Esta informació la podran obtenir els alumnes per ells mateixos també quan es considere oportú i, ademés, ho podran fer al propi centre educatiu des de l'aula d'informàtica si existix la possibilitat i disponibilitat.
- Altres recursos que el professor estime necessaris com premsa escrita, llibres de suport, personal expert en algun àmbit específic que puga assistir a classe per fer algun tipus de xarrada o conferència, ...
- L'aula, com a lloc on es desenrotllaran la major part de les sessions, serà un espai dinàmic i interactiu on els alumnes acostumaran a treballar combinant diferents agrupacions, en funció del que requereisca cada activitat. Però la majoria de vegades treballaran en grup de 3 o 4 persones per desenvolupar les tasques relatives al projecte personal, acadèmic i professional i ajudar-se uns i altres. Per esta raó, les taules estaran disposades en fileres de dos i, en principi, el professor deixarà que els alumnes trien el company amb el qual volen seure.

6.CRITERIS D'AVALUACIÓ.

Es relaciona cada competència específica en els criteris d'avaluació corresponents.

Competència específica 1. Identificar en si mateix alguns processos psicològics bàsics implicats en l'aprenentatge, la conducta i les emocions, i desenvolupar processos d'autoregulació que li permeten un aprenentatge al llarg de la vida.

1.1. Reconéixer els processos cognitius i emocionals bàsics i reflexionar sobre el propi aprenentatge.

1.2. Reconéixer i gestionar l'ansietat en situacions d'estrés, en els contextos personals, acadèmics i professionals, mitjançant estratègies de control de les emocions.

1.3. Identificar i analitzar críticament les fortaleses, les febleses, les metes, els interessos i els valors personals per a aplicar-los en la planificació del projecte personal, acadèmic i professional.

1.4. Reconéixer situacions de risc i hàbits de vida saludables, investigar de manera rigorosa els mitjans per a millorar la salut física i mental, i utilitzar la informació adquirida per a millorar els hàbits de la vida quotidiana.

Competència específica 2. Reconéixer alguns factors personals i socioculturals que intervenen en la comprensió de si mateix en relació amb els altres i en l'adaptació al context social i professional, i respectar i valorar la diversitat.

2.1. Analitzar les habilitats socioemocionals necessàries per a actuar en els contextos interpersonals i professionals i planificar algunes estratègies per a millorar-les.

2.2. Identificar creences i valors culturals i socials que influeixen en la construcció de la identitat personal.

2.3. Analitzar i argumentar els drets de les persones, valorar la diversitat i plantejar accions davant de les situacions de violència i exclusió.

2.4. Participar de manera activa en dinàmiques de treball grupal i cooperatiu, contribuir a l'elaboració de projectes col·laboratius i posar en acció habilitats comunicatives i estratègies que permeten arribar a consensos.

2.5. Investigar els biaixos i els estereotips que poden influir en la construcció d'expectatives sobre les possibilitats personals, acadèmiques i professionals.

IES ELS ÉVOLS DEPARTAMENT D'ECONOMIA

Competència específica 3. Explorar l'entorn i identificar les oportunitats de desenvolupament personal, acadèmic i professional i utilitzar de manera crítica la informació.

3.1. Buscar, seleccionar i manejar críticament informació de diverses fonts per a prendre decisions vocacionals dels àmbits personal, acadèmic i professional.

3.2. Participar activament en les visites a centres de formació i centres de treball i analitzar la informació significativa.

3.3. Explorar els diversos camps professionals i conèixer els requisits, les vies d'accés, els estudis necessaris i les condicions laborals.

3.4. Investigar i analitzar les característiques del mercat laboral, els canvis de l'entorn professional i productiu i les ocupacions emergents, i detectar les habilitats que millor s'adapten a aquesta nova realitat.

3.5. Identificar les diverses opcions d'ocupació a partir de les possibilitats d'inserció per compte d'altri i per compte propi, i explorar les relacions presents en cadascuna d'aquestes.

Competència específica 4. Definir metes realistes, ajustades al coneixement de si mateix, i utilitzar la informació rellevant per a resoldre la incertesa i adoptar una actitud proactiva en la presa de decisions personals, acadèmiques i professionals.

4.1. Analitzar el context social, en relació amb la família, les amistats, la situació econòmica i les oportunitats acadèmiques i professionals, i valorar els suports amb els quals es compta i les dificultats que s'han de superar.

4.2. Identificar les qualitats personals i els suports de l'entorn amb què afrontar amb eficàcia nous reptes i facilitar el procés de transició a la vida adulta.

4.3. Contrastar i comparar la informació recopilada, plantejar hipòtesis i identificar les opcions que millor s'adapten als nostres interessos i avaluar-ne la viabilitat.

4.4. Verificar en el procés de presa de decisions si els passos ens condueixen a la meta correcta o cal fer ajustos o replantejar els objectius.

4.5. Prendre decisions a partir dels valors i les expectatives pròpies sense cedir a modes, pressió social o conductes d'evitació, i assumir la responsabilitat de les decisions.

Competència específica 5. Dissenyar un projecte personal, acadèmic i professional propi i conjugar les necessitats i els interessos personals i vocacionals amb les oportunitats de l'entorn i les destreses necessàries en la presa de decisions.

5.1. Prioritzar les necessitats i identificar els interessos personals i vocacionals mitjançant l'exploració de les oportunitats acadèmiques i professionals que ofereix l'entorn i mostrar les destreses necessàries en el procés de presa de decisions.

5.2. Explorar el món laboral i extraure conclusions sobre el futur professional propi.

5.3. Construir l'entorn personal d'aprenentatge per al desenvolupament personal, acadèmic i professional al llarg de la vida.

5.4. Elaborar un projecte personal, acadèmic i professional propi i incorporar l'autoconeixement, el coneixement de l'entorn acadèmic i professional i l'aproximació al món laboral.

7. INSTRUMENTS D'AVUACIÓ

7.1. ACTIVITATS D'AVUACIÓ I CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

Es considera important fer una avaluació inicial per saber quina és la base des de la qual es partix. Esta avaluació permetrà al professor adaptar les activitats i, en

IES ELS ÉVOLS DEPARTAMENT D'ECONOMIA

conseqüència, tindre en compte a partir de quin nivell d'adquisició de continguts i competències es considerarà apte a l'alumne.

La forma d'avaluar el nivell d'assoliment de continguts de l'alumnat serà la següent:

La nota de **cada avaluació** es calcularà a partir de 3 components:

- a) **Activitats avaluables** que seran entregades al docent per revisar-les i tornar-les corregides als alumnes. Habitualment seran individuals, i al segon i tercer trimestre faran referencia especialment al seu projecte personal, acadèmic i professional. Podem trobar des de comentaris de text, anàlisi de notícies de premsa o audiovisuals fins recerques en internet i informes relatius a la informació trobada. El pes d'aquestes serà d'un **40%**.
La puntuació d'aquestes activitats serà sobre 10 punts considerant-se superada cada una sempre que l'alumne obtinga un total de 5. Al final de l'avaluació, el professor obtindrà la mitjana aritmètica de tots els treballs i proves realitzats i si ésta és superior a 5, es considerarà superada. Tot treball que no haja sigut entregat penalitzarà la nota de forma important, i els treballs que estiguen per baix de 5 podran ser novament fets per part de l'alumne per millorar la nota. En cas d'entregar un treball o activitat requerit més tard del termini acordat, aquest treball no es podrà qualificar amb més d'un 5.
- b) **Exàmens** per cada una o varies de les unitats didàctiques. Aquests tindran un pes d'un **50%** sobre la nota trimestral. Per superar els exàmens s'ha de tenir una nota igual o superior a 5. En funció de les unitats treballades a cada trimestre hi haurà més o menys proves en cada un d'aquests i agrupant a decisió del professor les unitats didàctiques com crega convenient.
- c) Avaluació contínua de l'alumnat a l'aula i que recollirà aspectes de tipus procedimental i **actitudinal** i que representaran un total del **10%** de la nota de la matèria i que es calcularà a partir de:
 - a. Interés de l'alumnat en la matèria.
 - b. Participació en classe.
 - c. Realització de les activitats plantejades per a realitzar a classe, combinant diferents agrupacions
 - d. Aportació del material necessari a l'aula per a poder treballar.
 - e. Assistència a classe de manera regular i justificada en cas d'absència, respectant la normativa indicada en el RRI i PEC segons la qual l'alumne pot perdre el dret a l'avaluació continuada en cas d'acumular un percentatge determinat de faltes d'assistència injustificades.
 - f. Actitud en general que adopte l'alumne envers la matèria, el professor i la resta de companys, així com envers el seu entorn i la comunitat educativa.
 - g. Puntualitat en l'assistència a classe.

Cal fer una especial referència a l'**assistència a classe** pel fet de que la gran majoria del treball que l'alumne haurà de fer ho farà a classe, i si no assistix difícilment podrà assolir el nivell de competències que es proposa com a objectiu. Així, tot alumne que falte a classe pot perdre el dret a l'avaluació contínua segons indica el RRI del centre ademés de que el professor ho tindrà en compte de forma prioritària de cara a obtenir la nota corresponent a este apartat.

L'anterior forma d'avaluar es farà al llarg de cada avaluació de forma independent i, **al final del curs**, el professor haurà de vore si totes les avaluacions han sigut superades per separat. En cas que alguna no ho haja sigut, es poden donar els casos següents:

IES ELS ÉVOLS DEPARTAMENT D'ECONOMIA

- No supera una de les avaluacions amb nota entre 4 i 5. El professor pot decidir compensar ésta amb les altres notes sempre i quan la nota mitjana supere o siga igual a 5.
- No supera una de les avaluacions amb nota inferior a 4. El professor no compensarà dita avaluació i el curs quedarà no superat, a no ser que la trajectòria de l'alumne indique una evolució totalment favorable, quedant a discreció del professor el poder donar per superada la matèria o no.
- No supera dos o més avaluacions: el curs es considerarà no superat.

A l'hora de posar la nota corresponent a l'alumne en les actes d'avaluació i com diu la normativa, s'ha de posar amb un número natural entre 1 i 10. El professor haurà d'arrodonir la nota que haja obtingut l'alumne en la majoria dels casos, i este arrodoniment es farà sempre A CRITERI DEL PROFESSOR i mai segons criteris matemàtics. El criteri del professor es basarà en aspectes com l'evolució de l'alumne, el procés d'ensenyança experimentat per ell, el seu interès i actitud a classe i tots els aspectes que el professor considere que deu tindre en compte de cara a considerar en quin grau l'alumne ha assolit les competències i capacitats dels objectius. No obstant, la nota que figurarà al butlletí de les notes al llarg de les 3 avaluacions no serà la realment vàlida per a l'alumne, sinò que ésta serà la que tinga el professor sense arrodonir. Serà al final del curs quan el professor traga la mitjana del curs amb les notes (sense arrodonir) de cada avaluació, quan realment siga important l'arrodoniment de cara a obtindre la nota final del mòdul que constarà a l'expedient de l'alumne. Dit arrodoniment es farà igual que s'ha explicat anteriorment.

7.3. CRITERIS DE RECUPERACIÓ.

Al llarg del curs, el professor anirà establint les formes de recuperar la matèria que els alumnes no hagen aconseguit superar.

Donada la diversitat de l'alumnat amb que es pot trobar, les poques hores lectives setmanals que es dediquen a la matèria i la diferent importància que tenen els blocs de continguts inclosos en esta programació, el professor decidirà:

- si fer una recuperació corresponent a cadascuna de les proves o activitats que anirà fent,
- o bé anar acumulant-les en una única cada cert període de temps.

El que sempre farà el professor és garantir que, abans de finalitzar el curs, l'alumne sempre haja tingut, almenys, una oportunitat de recuperar aquelles proves i avaluacions no superades durant el curs.

Donat el caràcter pràctic de la matèria i la forma d'avaluar proposada anteriorment, l'alumne tindrà opció de tornar a presentar tots aquells treballs i activitats que en el seu moment no haguera presentat o ho haguera fet però amb nota insuficient. Ara bé, cal dir que mai un treball presentat per segona vegada o per primera però fora de termini, tindrà la mateixa qualificació que un altre presentat dins del termini establert per considerar que s'ha de valorar la puntualitat. Per aquest motiu, mai els treballs o activitats entregats fora del termini acordat podran tindre una nota superior a 5.

Abans de finalitzar el curs, l'alumne haurà pogut recuperar tot allò que no haja aprovat abans en la forma en que considere el professor i que serà, normalment, amb l'entrega d'aquelles faenes o activitats que en el seu moment no van ser superades.

8. MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ.

La societat actual és diversa amb tot tipus de persones i les nostres classes són un reflex d'esta diversitat. En este sentit, el **Decret 87/2015** en seu capítol V ens insta a

IES ELS ÉVOLS DEPARTAMENT D'ECONOMIA

atendre la diversitat de l'alumnat que puguem trobar en un mateix grup classe, i concreta les actuacions en el **Decret d'inclusió 104/2018** on les classifica en 4 nivells. Els nivells 1 i 2 queden fóra d'esta programació però els nivells 3 i 4 seran els que podríem aplicar en les nostres aules i explicar en esta programació en funció del tipus d'alumnes que tingam.

Estes actuacions poden ser de moltes formes i dependrà del tipus d'alumnat que tinguem en cada curs a l'aula. Així, mostrem les mesures de nivell 3 que podríem aplicar de forma genèrica i també les de nivell 4 per al cas que ja sabem que tindrem a l'aula i diversos alumnes que han tingut en cursos anteriors adaptacions curriculars, encara que este curs no la tinguen.

Les actuacions les hem dividit en 3 àmbits diferents:

- Sobre l'assistència a classe de l'alumne/a.
- Sobre el procés d'aprenentatge i l'assoliment d'objectius.
- Sobre la integració al grup classe de l'alumne/a.

Nivell 3		
Assistència	Aprenentatge i assoliment d'objectius	Integració al grup
Control més intensiu de l'assistència coordinat amb la tutoria.	<ul style="list-style-type: none"> - Ús de diferents recursos i metodologies, especialment les que faciliten l'aprenentatge autònom. - Activitats d'ampliació per als alumnes amb més altes capacitats. - Activitats de reforç (esquemes de continguts bàsics) - Pla de reforç per a l'alumnat que repeteix curs. 	<ul style="list-style-type: none"> - Foment del treball cooperatiu afavorint diferents agrupaments d'alumnes. - Seguiment de la integració de l'alumne en el grup classe juntament amb el tutor.

Nivell 4 : alumnes amb adaptacions en cursos anteriors		
Assistència	Aprenentatge i assoliment d'objectius	Integració al grup
<ul style="list-style-type: none"> - Vigilar que porta el material i que s'anota a l'agenda la feia a fer a casa. - Comunicació més fluïda amb el/la tutor i amb la família. 	<ul style="list-style-type: none"> - Revisió periòdica del treball que l'alumne fa a casa. - Interrogació a l'alumne sobre la seua comprensió del que es treballa a l'aula. - Possibilitat de reforçar les classes amb explicacions en alguna hora de pati. 	<ul style="list-style-type: none"> - Coordinació amb els companys del grup de treball de classe a través de diferents mitjans. - Selecció dels membres del grup de treball classe quan es tracte de treball cooperatiu. - Seure al costat d'algun alumne que puga se de suport per a ell i prop del professor.

9. PLANS DE REFORÇ INDIVIDUALITZATS

Aquesta matèria és nova a la llei com assignatura optativa que hi pot triar l'alumnat de 4^t d'ESO, per tant no hi ha alumnes repetidors de cursos anteriors amb la matèria pendent. Per la qual cosa, en principi no s'elabora un pla de reforç individualitzat per superar la matèria pendent en l'actual curs escolar. En aquesta matèria es valoren i s'avaluen les proves específiques a realitzar cada trimestre, activitats i treballs entregats per l'alumnat principalment. A més a més, també donant oportunitats varies d'entregar les tasques encara que no siga en temps i forma per poder superar la matèria i de recuperar també amb una altra oportunitat les proves no aprovades.

10. ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES I EXTRAESCOLARS.

Quan el professor ho considere convenient i tenint en compte el tipus d'alumnat i altres aspectes, es podrà proposar la realització d'activitats extraescolars com la visita a algun centre de treball, empresa, ... o l'assistència a xarrades o conferències a càrrec de responsables i persones relacionades amb el món de l'empresa o laboral (emprenedors principalment) que puguin il·lustrar i ajudar a l'alumne a comprendre millor tot allò que es tracta a l'aula. Es considera especialment important la visita a alguna empresa pel fet de que l'alumne ix del centre educatiu, la qual cosa li dóna un component de realitat a la matèria al qual s'ha d'anar acostumant.

Quan es plantege algun tipus d'activitat extraescolar o complementària que altere el normal funcionament de l'horari lectiu de l'alumne caldrà valorar si realment es una activitat valuosa pel fet de que, com l'alumnat pertany a diferents grups, éstos quedaran incomplets i la resta del professorat potser haurà d'interrompre el normal ritme de les classes pel fet de que només hi falten "un quants" alumnes a classe amb el perjudici que això suposa per als que participen en l'activitat com per als que romanen al centre. Per això, s'intentarà arribar a acords amb el professorat que impartix una matèria optativa a ls cursos de l'ESO en qüestió amb la finalitat de que si es decidix fer alguna activitat extraescolar es faça conjuntament el mateix dia.

11. UNITATS DE PROGRAMACIÓ D'AULA.

A les taules següents fem un detall de cada una de les unitats didàctiques que s'impartiran en el 4r curs de l'ESO de la matèria Formació Personal i Professional. S'inclou en aquestes programacions: les competències clau, les competències específiques, els sabers, els criteris d'avaluació, situacions d'aprenentatge, activitats i instruments d'avaluació, mesures d'inclusió, materials i recursos, així com també els espais d'aprenentatge, s'han tret directament del DECRET 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria.

PROGRAMACIÓ D'AULA

**MATÈRIA: FORMACIÓ I ORIENTACIÓ PERSONAL I
PROFESSIONAL**

NIVELL: 4^t ESO

DEPARTAMENT: ECONOMIA

CURS ESCOLAR: 2023 -2024

Professora: M.Carmen Zaragoza Borrás

PROGRAMACIÓ AULA		MATÈRIA: FORMACIÓ I ORIENTACIÓ PERSONAL I PROFESSIONAL NIVELL: ESO				CURS: 4t	
Unitat 1: TU					Temporització: 10 sessions		
Competències Clau: CCL, CMCT,CD, CPSAA, CE, CCEC.							
Competències específiques		Sabers Bàsics		Criteris d'Avaluació			
CE1-Identificar en si mateix alguns processos psicològics bàsics implicats en l'aprenentatge, la conducta i les emocions, i desenvolupar processos d'autoregulació que li permeten un aprenentatge al llarg de la vida.		Processos psicològics bàsics implicats en l'aprenentatge. Processos psicològics bàsics implicats en les emocions. Fonaments biològics de la conducta. Adolescència i formació de la identitat. Fortaleses, febleses, metes, interessos i valors. Autopercepció, expectatives i autoeficàcia. Conductes de risc, addiccions i hàbits de vida saludables. Habilitats per a la vida: cognitives, emocionals i socials.		1.1. Reconéixer els processos cognitius i emocionals bàsics i reflexionar sobre el propi aprenentatge. 1.2. Reconéixer i gestionar l'ansietat en situacions d'estrés, en els contextos personals, acadèmics i professionals, mitjançant estratègies de control de les emocions. 1.3. Identificar i analitzar críticament les fortaleses, les febleses, les metes, els interessos i els valors personals per a aplicar-los en la planificació del projecte personal, acadèmic i professional. 1.4. Reconéixer situacions de risc i hàbits de vida saludables, investigar de manera rigorosa els mitjans per a millorar la salut física i mental, i utilitzar la informació adquirida per a millorar els hàbits de la vida quotidiana.			
Seqüenciació activitats	Espais d'aprenentatge	Materials i recursos	Mesures d'inclusió Nivell III	Activitats d'avaluació	Intruments d'avaluació	Criteris qualificació	
Explicació continguts. Test classificació personalitat, habilitats, capacitats... Reflexió personal Debat.	Aula matèria Aula informàtica Pati	Llibre de text Apunts Entorns Virtuals Ordinador/ Tauleta Mapes Maquetes/ Prototips Bibliografia/ Webgrafia	Control assistència Pla de reforç per a l'alumnat que repeteix curs. Activitats de reforç (esquemes de continguts bàsics) Facilitar l'aprenentatge autònom. Activitats d'ampliació per als alumnes amb més altes capacitats.	Qüestionaris Expressió escrita/oral Presentació o debat Resolució de problemes Producte final Portfolio Dossier Aprenentatge Memòria	Exàmens o Controls Rúbriques Registre Acumulatiu Escala de valoració Diana d'autoaprenentatge (coavaluació/autoavaluació)	40% 50 % 10%	
Situació d'aprenentatge: Identificació, reflexió i coneixement personal de les capacitats, habilitats interessos vocacionals de cada u mateix a l'aula mateix i amb comunicació als companys							

PROGRAMACIÓ AULA		MATÈRIA: FORMACIÓ I ORIENTACIÓ PERSONAL I PROFESSIONAL NIVELL: ESO			CURS: 4t	
Unitat 2: TU I EL TEU ENTORN				Temporització: 10 sessions		
Competències Clau: CCL,CD, CPSAA, CC.						
Competències específiques		Sabers Bàsics		Criteris d'Avaluació		
CE2-Reconèixer alguns factors personals i socioculturals que intervenen en la comprensió de si mateix en relació amb els altres i en l'adaptació al context social i professional, i respectar i valorar la diversitat.		Habilitats per a la vida: cognitives, emocionals i socials. Afrontament de la incertesa i l'estrés. Habilitats d'organització i gestió. Autoconeixement vocacional. Oci i temps lliure. Autonomia personal. Cultura i desenvolupament individual i social.		2.1. Analitzar les habilitats socioemocionals necessàries per a actuar en els contextos interpersonals i professionals i planificar algunes estratègies per a millorar-les. 2.2. Identificar creences i valors culturals i socials que influeixen en la construcció de la identitat personal. 2.3. Analitzar i argumentar els drets de les persones, valorar la diversitat i plantejar accions davant de les situacions de violència i exclusió. 2.4. Participar de manera activa en dinàmiques de treball grupal i cooperatiu, contribuir a l'elaboració de projectes col·laboratius i posar en acció habilitats comunicatives i estratègies que permeten arribar a consensos. 2.5. Investigar els biaixos i els estereotips que poden influir en la construcció d'expectatives sobre les possibilitats personals, acadèmiques i professionals.		
Seqüenciació activitats	Espais d'aprenentatge	Materials i recursos	Mesures d'inclusió Nivell III	Activitats d'avaluació	Intruments d'avaluació	Criteris qualificació
Explicació continguts. Test classificació personalitat, habilitats, capacitats... Reflexió personal Debat.	Aula matèria Aula informàtica Pati	Llibre de text Apunts Entorns Virtuals Ordinador/ Tauleta Mapes Maquetes/ Prototips Bibliografia/ Webgrafia	Control assistència Pla de reforç per a l'alumnat que repeteix curs. Activitats de reforç (esquemes de continguts bàsics) Facilitar l'aprenentatge autònom. Activitats d'ampliació per als alumnes amb més altes capacitats.	Qüestionaris Expressió escrita/oral Presentació o debat Resolució de problemes Producte final Portfolio Dossier Aprenentatge Memòria	Exàmens o Controls Rúbriques Registre Acumulatiu Escala de valoració Diana d'autoaprenentatge (coavaluació/autoavaluació)	40% 50 % 10%
Situació d'aprenentatge: Identificació, reflexió i coneixement personal de les capacitats, habilitats interessos vocacionals de cadascu mateix per debatre i posar en comú a la resta.						

PROGRAMACIÓ AULA		MATÈRIA: FORMACIÓ I ORIENTACIÓ PERSONAL I PROFESSIONAL NIVELL: ESO					CURS: 4t
Unitat 3: TU I LA RESTA				Temporització: 10 sessions			
Competències Clau: CCL,CD, CPSAA, CC.							
Competències específiques		Sabers Bàsics		Criteris d'Avaluació			
CE2-Reconèixer alguns factors personals i socioculturals que intervenen en la comprensió de si mateix en relació amb els altres i en l'adaptació al context social i professional, i respectar i valorar la diversitat.		Desenvolupament personal dins del grup. Influència de la pressió del grup. Consciència social i compromís amb la justícia social. Valor de la diversitat. Convivència i resolució pacífica dels conflictes. Atribucions socials i estereotips. Habilitats per a relacionar-se i per a la comunicació eficaç.		2.1. Analitzar les habilitats socioemocionals necessàries per a actuar en els contextos interpersonals i professionals i planificar algunes estratègies per a millorar-les. 2.2. Identificar creences i valors culturals i socials que influeixen en la construcció de la identitat personal. 2.3. Analitzar i argumentar els drets de les persones, valorar la diversitat i plantejar accions davant de les situacions de violència i exclusió. 2.4. Participar de manera activa en dinàmiques de treball grupal i cooperatiu, contribuir a l'elaboració de projectes col·laboratius i posar en acció habilitats comunicatives i estratègies que permeten arribar a consensos. 2.5. Investigar els biaixos i els estereotips que poden influir en la construcció d'expectatives sobre les possibilitats personals, acadèmiques i professionals.			
Seqüenciació activitats	Espais d'aprenentatge	Materials i recursos	Mesures d'inclusió Nivell III	Activitats d'avaluació	Intruments d'avaluació	Criteris qualificació	
Explicació continguts. Test classificació personalitat, habilitats, capacitats... Reflexió personal Debat.	Aula matèria Taller Aula informàtica Pati	Llibre de text Apunts Entorns Virtuals Ordinador/ Tauleta Mapes Maquetes/ Prototips Bibliografia/ Webgrafia	Control assistència Pla de reforç per a l'alumnat que repeteix curs. Activitats de reforç (esquemes de continguts bàsics) Facilitar l'aprenentatge autònom. Activitats d'ampliació per als alumnes amb més altes capacitats.	Qüestionaris Expressió escrita/oral Presentació o debat Resolució de problemes Producte final Portfolio Dossier Aprenentatge Memòria	Exàmens o Controls Rúbriques Registre Acumulatiu Escala de valoració Diana d'autoaprenentatge (coavaluació/autoavaluació)	40% 50 % 10%	
Situació d'aprenentatge: A través de l'anàlisi dels tests de personalitat, l'alumnat haurà de realitzar algun, extreure les seves forteses i febleses, buscar una manera de superar alguna feblesa i reflexionar sobre les qüestions ètiques que subjeuen darrere.							

PROGRAMACIÓ AULA		MATÈRIA: FORMACIÓ I ORIENTACIÓ PERSONAL I PROFESSIONAL NIVELL: ESO				CURS: 4t
Unitat 4: AUTOconeixement i assoliment				Temporització: 15 sessions		
Competències Clau: CCL, CMCT, CD, CPSAA, CC, CE, CCEC.						
Competències específiques		Sabers Bàsics		Criteris d'Avaluació		
CE4-Definir metes realistes, ajustades al coneixement de si mateix, i utilitzar la informació rellevant per a resoldre la incertesa i adoptar una actitud proactiva en la presa de decisions personals, acadèmiques i professionals.		Autoconeixement vocacional. Autonomia personal. Serveis d'orientació en l'entorn personal, acadèmic i laboral. Mapa de recursos d'informació i assessorament.		4.1. Analitzar el context social, en relació amb la família, les amistats, la situació econòmica i les oportunitats acadèmiques i professionals, i valorar els suports amb els quals es compta i les dificultats que s'han de superar. 4.2. Identificar les qualitats personals i els suports de l'entorn amb què afrontar amb eficàcia nous reptes i facilitar el procés de transició a la vida adulta. 4.3. Contrastar i comparar la informació recopilada, plantejar hipòtesis i identificar les opcions que millor s'adapten als nostres interessos i avaluar-ne la viabilitat. 4.4. Verificar en el procés de presa de decisions si els passos ens condueixen a la meta correcta o cal fer ajustos o replantejar els objectius. 4.5. Prendre decisions a partir dels valors i les expectatives pròpies sense cedir a modes, pressió social o conductes d'evitació, i assumir la responsabilitat de les decisions.		
Seqüenciació activitats	Espais d'aprenentatge	Materials i recursos	Mesures d'inclusió Nivell III	Activitats d'avaluació	Intruments d'avaluació	Criteris qualificació
Explicació continguts. Elaboració matriu DAFO personalitzada. Test autoestima i autoconeixement, autocontrol.	Aula matèria Aula informàtica Pati	Llibre de text Apunts Entorns Virtuals Ordinador/ Tauleta Mapes Maquetes/ Prototips Bibliografia/ Webgrafia	Control assistència Pla de reforç per a l'alumnat que repeteix curs. Activitats de reforç (esquemes de continguts bàsics) Facilitar l'aprenentatge autònom. Activitats d'ampliació per als alumnes amb més altes capacitats.	Qüestionaris Expressió escrita/oral Presentació o debat Resolució de problemes Producte final Portfolio Dossier Aprenentatge Memòria	Exàmens o Controls Rúbriques Registre Acumulatiu Escala de valoració Diana d'autoaprenentatge (coavaluació/autoavaluació)	40% 50 % 10%
Situació d'aprenentatge: La roda de la vida, obtindre una visió gràfica de com ens sentim en les àrees més importants de la nostra vida.						

PROGRAMACIÓ AULA		MATÈRIA: FORMACIÓ I ORIENTACIÓ PERSONAL I PROFESSIONAL NIVELL: ESO			CURS: 4t	
Unitat 5: INTERACCIÓ I RELACIONS SOCIALS				Temporització: 15 sessions		
Competències Clau: CCL, CP, CD.						
Competències específiques		Sabers Bàsics		Criteris d'Avaluació		
CE3-Explorar l'entorn, identificar les oportunitats de desenvolupament personal, acadèmic i professional, i utilitzar de manera crítica la informació.		<p>Internet i altres fonts d'informació.</p> <p>La fiabilitat de les fonts i actualitat de la informació.</p> <p>Serveis d'orientació en l'entorn personal, acadèmic i laboral.</p> <p>Mapa de recursos d'informació i assessorament.</p> <p>Consciència social i compromís amb la justícia social.</p> <p>Valor de la diversitat.</p> <p>Convivència i resolució pacífica dels conflictes.</p> <p>Atribucions socials i estereotips.</p> <p>Habilitats per a relacionar-se i per a la comunicació eficaç.</p> <p>Oportunitats de participació activa per al compromís social.</p> <p>Opcions per al desenvolupament d'habilitats i competències personals i socials.</p>		<p>3.1. Buscar, seleccionar i manejar críticament informació de diverses fonts per a prendre decisions vocacionals dels àmbits personal, acadèmic i professional.</p> <p>3.2. Participar activament en les visites a centres de formació i centres de treball i analitzar la informació significativa.</p> <p>3.3. Explorar els diversos camps professionals i conèixer els requisits, les vies d'accés, els estudis necessaris i les condicions laborals.</p> <p>3.4. Investigar i analitzar les característiques del mercat laboral, els canvis de l'entorn professional i productiu i les ocupacions emergents, i detectar les habilitats que millor s'adapten a aquesta nova realitat.</p> <p>3.5. Identificar les diverses opcions d'ocupació a partir de les possibilitats d'inserció per compte d'altri i per compte propi, i explorar les relacions presents en cadascuna d'aquestes.</p>		
Seqüenciació activitats	Espais d'aprenentatge	Materials i recursos	Mesures d'inclusió Nivell III	Activitats d'avaluació	Intruments d'avaluació	Criteris qualificació
Explicació continguts. Lectura textos i resums. Mapa conceptual.	Aula matèria Taller Aula informàtica Pati	Llibre de text Apunts Entorns Virtuals Ordinador/ Tauleta Mapes Maquetes/ Prototips Bibliografia/ Webgrafia	Control assistència Pla de reforç per a l'alumnat que repeteix curs. Activitats de reforç (esquemes de continguts bàsics) Facilitar l'aprenentatge autònom. Activitats d'ampliació per als alumnes amb més altes capacitats.	Qüestionaris Expressió escrita/oral Presentació o debat Resolució de problemes Producte final Portfolio Dossier Aprenentatge Memòria	Exàmens o Controls Rúbriques Registre Acumulatiu Escala de valoració Diana d'autoaprenentatge (coavaluació/autoavaluació)	40% 50 % 10%
Situació d'aprenentatge: Crear individualment un Pla de formació acadèmica i professional, per trobar un treball en el futur.						

PROGRAMACIÓ AULA		MATÈRIA: FORMACIÓ I ORIENTACIÓ PERSONAL I PROFESSIONAL NIVELL: ESO					CURS: 4t
Unitat 6: ORIENTACIÓ, FUTUR I PRESA DE DECISIONS				Temporització: 10 sessions			
Competències Clau: CCL, CMCT, CPSAA, CE.							
Competències específiques		Sabers Bàsics		Criteris d'Avaluació			
CE4- Definir metes realistes, ajustades al coneixement de si mateix, i utilitzar la informació rellevant per a resoldre la incertesa i adoptar una actitud proactiva en la presa de decisions personals, acadèmiques i professionals.		Camps professionals i formació associada. Ocupacions professionals i estils de vida. Batxillerat, Formació Professional i altres opcions d'estudis després de 4t d'ESO. Titulacions, graus, qualificacions i programes de formació: oferta, accés, vinculacions i continuïtat acadèmica i professional. Oportunitats acadèmiques en altres països. Anàlisi reflexiva, sistemàtica i metòdica per a la presa de decisions. Identificació de les opcions millors i plantejament d'hipòtesis i la viabilitat que tenen. Factors que influeixen en les decisions. Assumpció de responsabilitats i anàlisi dels riscos. Verificació dels resultats i detecció d'errors.		4.1. Analitzar el context social, en relació amb la família, les amistats, la situació econòmica i les oportunitats acadèmiques i professionals, i valorar els suports amb els quals es compta i les dificultats que s'han de superar. 4.2. Identificar les qualitats personals i els suports de l'entorn amb què afrontar amb eficàcia nous reptes i facilitar el procés de transició a la vida adulta. 4.3. Contrastar i comparar la informació recopilada, plantejar hipòtesis i identificar les opcions que millor s'adapten als nostres interessos i avaluar-ne la viabilitat. 4.4. Verificar en el procés de presa de decisions si els passos ens condueixen a la meta correcta o cal fer ajustos o replantejar els objectius. 4.5. Prendre decisions a partir dels valors i les expectatives pròpies sense cedir a modes, pressió social o conductes d'evitació, i assumir la responsabilitat de les decisions.			
Seqüenciació activitats	Espais d'aprenentatge	Materials i recursos	Mesures d'inclusió Nivell III	Activitats d'avaluació	Intruments d'avaluació	Criteris qualificació	
Explicació continguts. Lectura textos i resums. Esquemes. Mapa conceptual.	Aula matèria Aula informàtica Pati	Llibre de text Apunts Entorns Virtuals Ordinador/ Tauleta Maquetes/ Prototips Bibliografia/ Webgrafia	Control assistència Pla de reforç per a l'alumnat que repeteix curs. Activitats de reforç (esquemes de continguts bàsics) Facilitar l'aprenentatge autònom. Activitats d'ampliació per als alumnes amb més altes capacitats.	Qüestionaris Expressió escrita/oral Presentació o debat Resolució de problemes Elaboració mapa... Producte final Portfolio Dossier Aprenentatge Memòria	Exàmens o Controls Rúbriques Registre Acumulatiu Escala de valoració Diana d'autoaprenentatge (coavaluació/autoavaluació)	40% 50 % 10%	
Situació d'aprenentatge: Disseny del teu IKIGAI, el teu propòsit professional.							

PROGRAMACIÓ AULA		MATÈRIA: FORMACIÓ I ORIENTACIÓ PERSONAL I PROFESSIONAL NIVELL: ESO				CURS: 4t	
Unitat 7: ENTORN DE TREBALL I CARRERA PROFESSIONAL				Temporització: 15 sessions			
Competències Clau: CCL, CP, CMCT,CD, CPSAA, CE, CCEC.							
Competències específiques		Sabers Bàsics		Criteris d'Avaluació			
CE5-Dissenyar un projecte personal, acadèmic i professional propi i conjugar les necessitats i els interessos personals i vocacionals amb les oportunitats de l'entorn i les destreses necessàries en la presa de decisions.		Camps professionals i formació associada. Ocupacions professionals i estils de vida. Batxillerat, Formació Professional i altres opcions d'estudis després de 4t d'ESO. Titulacions, graus, qualificacions i programes de formació: oferta, accés, vinculacions i continuïtat acadèmica i professional. Oportunitats acadèmiques en altres països. Qualitats personals i suports de l'entorn. Habilitats per a la gestió de la carrera. Metes personals. Planificació d'estratègies per a millorar el desenvolupament i el benestar personal i social.		5.1. Prioritzar les necessitats i identificar els interessos personals i vocacionals mitjançant l'exploració de les oportunitats acadèmiques i professionals que ofereix l'entorn i mostrar les destreses necessàries en el procés de presa de decisions. 5.2. Explorar el món laboral i extraure conclusions sobre el futur professional propi. 5.3. Construir l'entorn personal d'aprenentatge per al desenvolupament personal, acadèmic i professional al llarg de la vida. 5.4. Elaborar un projecte personal, acadèmic i professional propi i incorporar l'autoconeixement, el coneixement de l'entorn acadèmic i professional i l'aproximació al món laboral.			
Seqüenciació activitats	Espais d'aprenentatge	Materials i recursos	Mesures d'inclusió Nivell III	Activitats d'avaluació	Intruments d'avaluació	Criteris qualificació	
Exposició continguts teòrics. Lectura textos i resums. Esquemes. Mapa conceptual. Cerca informació professional i orientació mitjançant internet.	Aula matèria Aula informàtica Pati	Llibre de text Apunts Entorns Virtuals Ordinador/ Tauleta Mapes Maquetes/ Prototips Bibliografia/ Webgrafia	Control assistència Pla de reforç per a l'alumnat que repeteix curs. Activitats de reforç (esquemes de continguts bàsics) Facilitar l'aprenentatge autònom. Activitats d'ampliació per als alumnes amb més altes capacitats.	Qüestionaris Expressió escrita/oral Presentació o debat Resolució de problemes Elaboració de maqueta, mapa... Producte final Portfolio Dossier Aprenentatge Memòria	Exàmens o Controls Rúbriques Registre Acumulatiu Escala de valoració Diana d'autoaprenentatge (coavaluació/autoavaluació)	40% 50 % 10%	
Situació d'aprenentatge: Cerca d'un lloc de treball per a l'alumnat de 4 ^t d'ESO per a aquest estiu al finalitzar els estudis obligatoris. Acudint al SEPE per conèixer quins són els primers passos a realitzar quan es vol trobar una feina. Materials, documentació, entrevistes...							

PROGRAMACIÓ AULA		MATÈRIA: FORMACIÓ I ORIENTACIÓ PERSONAL I PROFESSIONAL NIVELL: ESO					CURS: 4t
Unitat 8: LA CERCA DE TREBALL				Temporització: 15 sessions			
Competències Clau: CCL, CP, CMCT,CD, CPSAA, CE, CCEC.							
Competències específiques		Sabers Bàsics		Criteris d'Avaluació			
CE5-Dissenyar un projecte personal, acadèmic i professional propi i conjugar les necessitats i els interessos personals i vocacionals amb les oportunitats de l'entorn i les destreses necessàries en la presa de decisions.		<p>Descobriments dels interessos vocacionals i prioritització de les necessitats.</p> <p>Oportunitats acadèmiques i professionals, valoració de les que millor s'adapten a les qualitats i interessos personals.</p> <p>Identificació de l'itinerari formatiu i d'altres àrees de millora de les competències acadèmiques i professionals.</p> <p>Suports i recursos amb els quals es compta i dificultats que s'han de superar per a assolir els objectius.</p> <p>Pla d'orientació acadèmica i professional. Establiment d'un full de ruta.</p> <p>Estratègies i instruments per a la cerca activa d'ocupació.</p> <p>Estratègies i recursos bàsics per a l'emprenedoria.</p> <p>Entorn personal d'aprenentatge per al desenvolupament personal, acadèmic i professional al llarg de la vida.</p> <p>Aproximació al concepte de desenvolupament de la carrera professional.</p>		<p>5.1. Prioritzar les necessitats i identificar els interessos personals i vocacionals mitjançant l'exploració de les oportunitats acadèmiques i professionals que ofereix l'entorn i mostrar les destreses necessàries en el procés de presa de decisions.</p> <p>5.2. Explorar el món laboral i extraure conclusions sobre el futur professional propi.</p> <p>5.3. Construir l'entorn personal d'aprenentatge per al desenvolupament personal, acadèmic i professional al llarg de la vida.</p> <p>5.4. Elaborar un projecte personal, acadèmic i professional propi i incorporar l'autoconeixement, el coneixement de l'entorn acadèmic i professional i l'aproximació al món laboral.</p>			
Seqüenciació activitats	Espais d'aprenentatge	Materials i recursos	Mesures d'inclusió Nivell III	Activitats d'avaluació	Instruments d'avaluació	Criteris qualificació	
Exposició continguts. Creació Currículum, carta presentació, preparació entrevistes de treball. Visita SEPE Carlet i L'Alcúdia. Cerca ofertes de treball en portals de treball en internet, inserció currículum, descobriment xarxes socials...	Aula matèria Taller Aula informàtica Pati	Llibre de text Apunts Entorns Virtuals Ordinador/Tauleta Mapes Maquetes/Prototips Bibliografia/Webgrafia	Control assistència Pla de reforç per a l'alumnat que repeteix curs. Activitats de reforç (esquemes de continguts bàsics) Facilitar l'aprenentatge autònom. Activitats d'ampliació per als alumnes amb més altes capacitats.	Qüestionaris Expressió escrita/oral Presentació Resolució d'exercicis i problemes Producte final: elaboració del projecte personal propi de la cerca de treball Aprenentatge Memòria	Exàmens o Controls Rúbriques Registre Acumulatiu Escala de valoració Diana d'autoaprenentatge (coavaluació/autoavaluació)	40% 50 % 10%	
Situació d'aprenentatge: Cerca d'un lloc de treball per a l'alumnat de 4 ^a d'ESO per a aquest estiu al finalitzar els estudis obligatoris. Acudint al SEPE per conèixer quins són els primers passos a realitzar quan es vol trobar una feina. Materials, documentació, entrevistes...							

